

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Zuzanna Rudzińska - Bluszcz

BK-VII.0520.318.2024
Warszawa, 23 stycznia 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 5294 złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez grupę posłów na Sejm RP *w sprawie utrudnień w uzyskaniu zaświadczenia o niekaralności*.

W związku z wejściem w życie tzw. ustawy Kamilka Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło wiele działań, aby znacząco skrócić czas oczekiwania na zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego. Działania te przyniosły oczekiwany rezultat, obecnie sprawy są obsługiwane na bieżąco, a czas udzielenia odpowiedzi z rejestru wynosi 1 – 2 dni robocze.

Działania Ministerstwa Sprawiedliwości koncentrowały się przed wszystkim na usprawnieniu procesu obsługi wniosków kierowanych do Krajowego Rejestru Karnego:

1. na bieżąco była (i nadal jest) monitorowana liczba zapytań złożonych do Krajowego Rejestru Karnego i do jego punktów informacyjnych działających na terenie kraju przy sądach powszechnych,
2. zwiększono z 5 do 11 osób liczbę osób wydających zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego w formie elektronicznej w ministerstwie (dalej: zaświadczenia eKRK),

3. począwszy od września 2024 r. spośród pracowników ministerstwa wyselekcjonowana została grupa 16 pracowników Zespołu wspierającego eKRK, którzy oprócz realizacji stałych obowiązków (najistotniejszych z punktu widzenia zadań ustawowych Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego) realizują lub będą realizowali zadania związane z obsługą zaświadczeń eKRK,
4. 17 pracownikom ministerstwa zostały wydane polecenia pracy w godzinach nadliczbowych, także w soboty, przy wydawaniu zaświadczeń eKRK,
5. podjęto działania mające na celu częściową automatyzację procesu udzielania informacji na wnioski kierowane przez system e-KRK. Zaletą tej częściowej automatyzacji będzie możliwość przetwarzania zapytań w systemie eKRK w trybie ciągłym. Działania w tym obszarze powinny zostać ukończone w ciągu około 3 miesięcy,
6. rozpoczęto prace nad eUsługą KRK 2.0, która ma zastąpić system e-KRK, zapewniać częściową automatyzację procedowania zapytań i wniosków przy zachowaniu wszelkich wymogów związanych z wydaniem zaświadczenia w trybie k.p.a., w ramach tzw. uproszczonego postępowania administracyjnego oraz przy zachowaniu uprawnień użytkowników systemu do pozyskania informacji także z rejestrów karnych innych państw członkowskich Unii Europejskiej czy tzw. formularza wielojęzycznego, częściowo tłumaczącego na inne języki zaświadczenie z KRK.

Od stycznia 2024 r. do końca listopada 2024 r. Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego obsłużyło za pośrednictwem e-Platformy MS (eKRK) 704 774 zapytań, co stanowi wzrost o 47% w porównaniu do liczby spraw obsłużonych w 2023 roku.

W porównaniu do średniego miesięcznego wpływu stanowiącego ok. 38 tys. wniosków w 2023 roku, w 2024 roku miesięczny wpływ wniosków w pierwszych pięciu miesiącach wyniósł około 47 tys. spraw.

Największe obciążenie miało miejsce między czerwcem a listopadem 2024 r., co odpowiadało następującym miesięcznym wartościom:

- czerwiec: 48 163,
- lipiec: 55 877,
- sierpień: 81 701,
- wrzesień: 125 117,
- październik: 92 727,
- listopad: 52 030.

Resort przedstawił podsumowanie działalności Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego w komunikacie z 2 grudnia 2024 r.:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/rekordowy-wzrost-efektywnosci-krk-ponad-47-wiecej-spraw-w-2024-roku>

Jednocześnie, w związku z wątpliwościami i trudnościami ujawnionymi w trakcie monitoringu stosowania ustawy, Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt zmiany ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz niektórych innych ustaw (UD 176).

W projekcie uwzględniono uwagi przesłane do Ministerstwa Sprawiedliwości przez podmioty zobowiązane do weryfikacji osób mających pracować z małoletnimi i do wprowadzenia standardów ochrony małoletnich, a także uwagi od innych ministerstw, organizacji, podmiotów zajmujących się ochroną dzieci etc.

Projekt przewiduje m.in. wprowadzenie słownika pojęć użytych w ustawie, w tym tych, które budzą największe wątpliwości. Zaproponowano także modyfikację katalogu przestępstw, za których skazanie powinno wykluczać z pracy z dziećmi. Są to:

- przestępstwa umyślne przeciwko życiu i zdrowiu,
- przestępstwa przeciwko wolności z wyłączeniem przestępstw określonych w art. 192 i 193 Kodeksu karnego oraz odpowiadającym tym przestępstwom czynom zabronionym określonym w przepisach prawa obcego,
- przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,

- przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece, z wyłączeniem przestępstw określonych w art. 206 i 209 Kodeksu karnego oraz odpowiadającym tym przestępstwom czynom zabronionym określonym w przepisach prawa obcego,
- przestępstwa określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz odpowiadającym tym przestępstwom czynom zabronionym określonym w przepisach prawa obcego.

W projekcie przewidziano również szczególną regulację dla rodziców lub opiekunów dopuszczanych do innej działalności organizowanej przez jednostkę, do którego uczęszcza małoletnie dziecko tego rodzica lub opiekuna. Zaproponowano mianowicie odstąpienie od wykonywania obowiązków związanych z przedkładaniem informacji:

- z Rejestru z dostępem ograniczonym oraz z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze lub
 - informacji z Krajowego Rejestru Karnego,
- na rzecz zobligowania rodzica lub opiekuna do złożenia pod rygorem odpowiedzialności karnej stosownego oświadczenia o tym, że: jego dane nie są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, a także, że nie był prawomocnie skazany za przestępstwa wymienione, o których mowa powyżej lub odpowiadające im czyny zabronione w przepisach prawa obcego.

Przewidziano także inne wyjątki od obowiązku weryfikacji karalności, które są oparte na ocenie występowania ryzyka skrzywdzenia dziecka. I tak weryfikacja karalności nie będzie wymagana w sytuacjach:

- 1) gdy pracodawcą lub innym organizatorem jest rodzic lub opiekun tego małoletniego,
- 2) przed dopuszczeniem do innej działalności funkcjonariusza publicznego, o którym mowa w art. 115 § 13 Kodeksu karnego, adwokata lub radcy prawnego,

- 3) wobec osoby zatrudnionej na podstawie stosunku pracy lub dopuszczonej do innej działalności, po wykonaniu obowiązków związanych z przedłożeniem informacji z Rejestru z dostępem ograniczonym oraz z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze lub informacji z Krajowego Rejestru Karnego, gdy w ramach tego stosunku pracy lub tej innej działalności ma być ona następnie dopuszczona do innej działalności przez kolejnego innego organizatora, na podstawie porozumienia zawartego między tym kolejnym innym organizatorem a pracodawcą tej osoby lub innym organizatorem,
- 4) gdy inna działalność jest wykonywana pod stałym i faktycznym nadzorem osoby uprawnionej do sprawowania opieki nad małoletnim, w tym także nauczyciela lub wychowawcę,
- 5) w stosunku do osoby prowadzącej praktyczną naukę zawodu, o której mowa w art. 120 ust. 3a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (w tym przypadku wymóg przedłożenia informacji zostanie zastąpiony wymogiem złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej, analogicznie jak w przypadku rodziców lub opiekunów małoletniego).

Projektowana nowelizacja zawiera propozycję zmiany w ustawie z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 276) przez dodanie przepisu, na mocy którego określone osoby zostaną zwolnione od obowiązku uiszczenia opłaty za wydanie z Rejestru informacji, a mają to być:

- 1) wolontariusze, którzy wykonują świadczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) uczniowie lub studenci odbywający obowiązkowe praktyki w ramach programu nauczania szkoły lub studiów na uczelni wyższej.

Z pełnym zakresem planowanej zmiany ustawy można się zapoznać pod tymi adresami:

<https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-przeciwdzialaniu-zagrozeniom-przestepczoscia-na-tle-seksualnym-i-ochronie-maloletnich-oraz-niektorych-innych-ustaw>

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/zmiany-w-tzw-ustawie-kamilka2>

Z wyrazami szacunku

Zuzanna Rudzińska-Bluszcz
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/